

ጥንታዊ ቁሳቁሶች

(Our Materials)

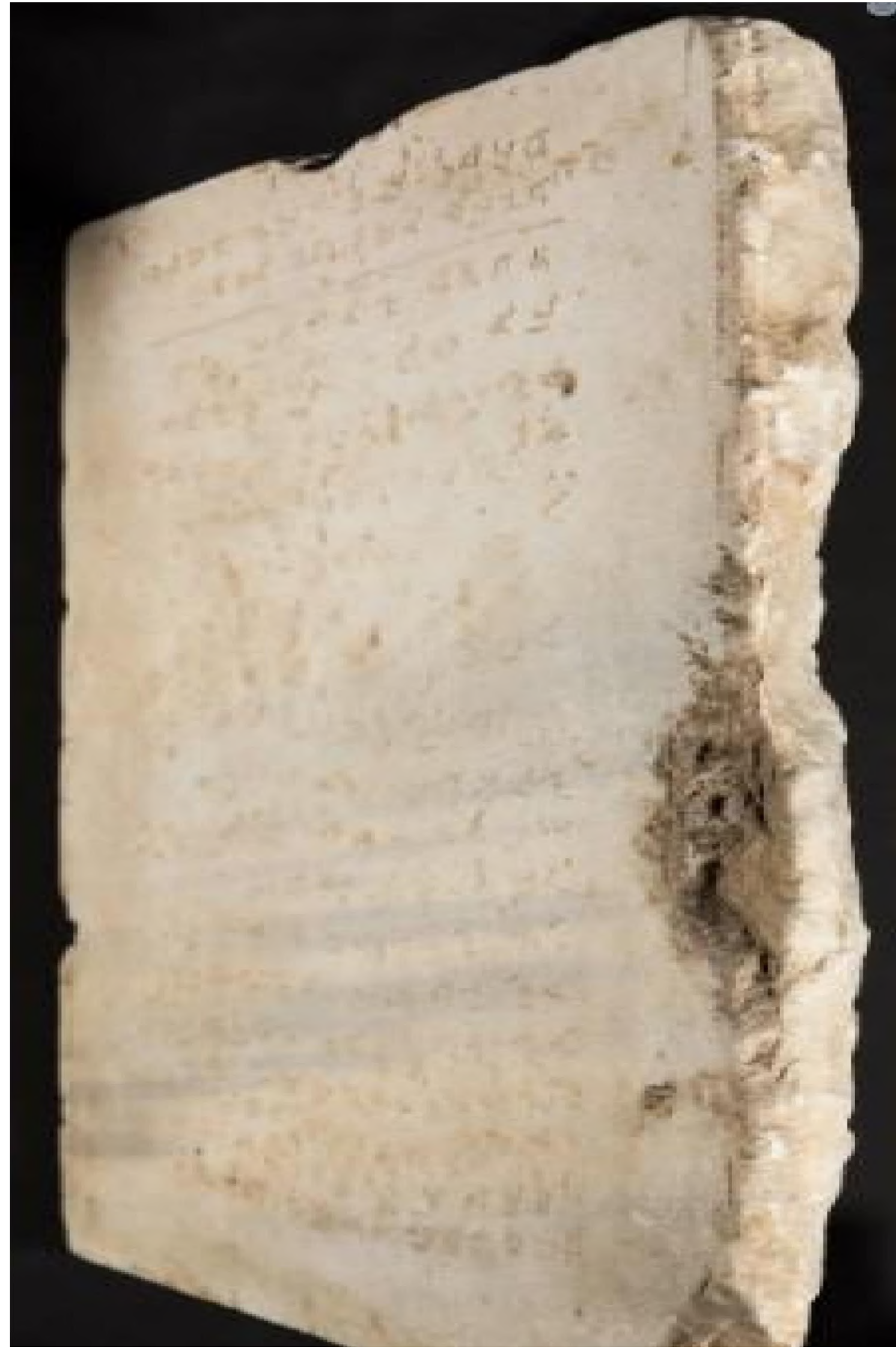
1600ዓ.ዓ - 2024ዓ.ዓ

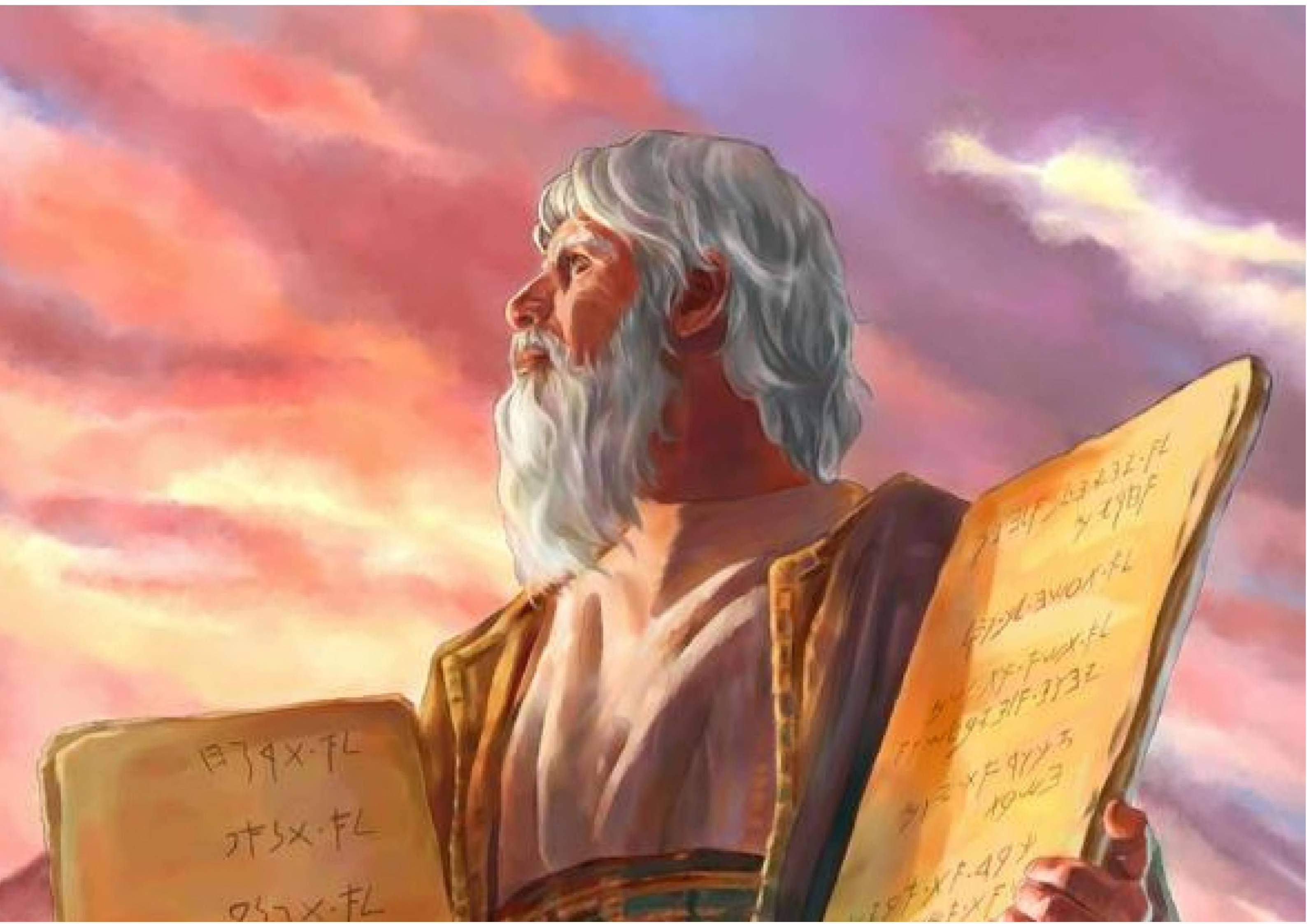
□ ድንጋይ

(Stone tablets)

1500 - 1600 ዓ.ዓ

- በዘጸዐት 31:18 እና 34:1 ላይ እንደተገለፀው፤ አስርቱ ተዕዛዛት በድንጋይ ጽላት ላይ ተጽፈው ይገኛሉ።
- በ1913 በያቭኔ እስራኤል ውስጥ ለባቡር ሃዲድ ሲቆፈር የተገኘ እና ብቸኛው ሳይሰበር ተዕዛዛቱ ተፅፈው የሚገኙበት ነው።
- “Living Torah” በሚባል ሙዚየም ውስጥ በ2005 ዓ.ም ገብቶ ነበር።

1379X-FL

275X-FL

057X-FL

1379X-FL
275X-FL

1379X-FL
275X-FL

1379X-FL
275X-FL
1379X-FL
275X-FL

1379X-FL
275X-FL
1379X-FL
275X-FL

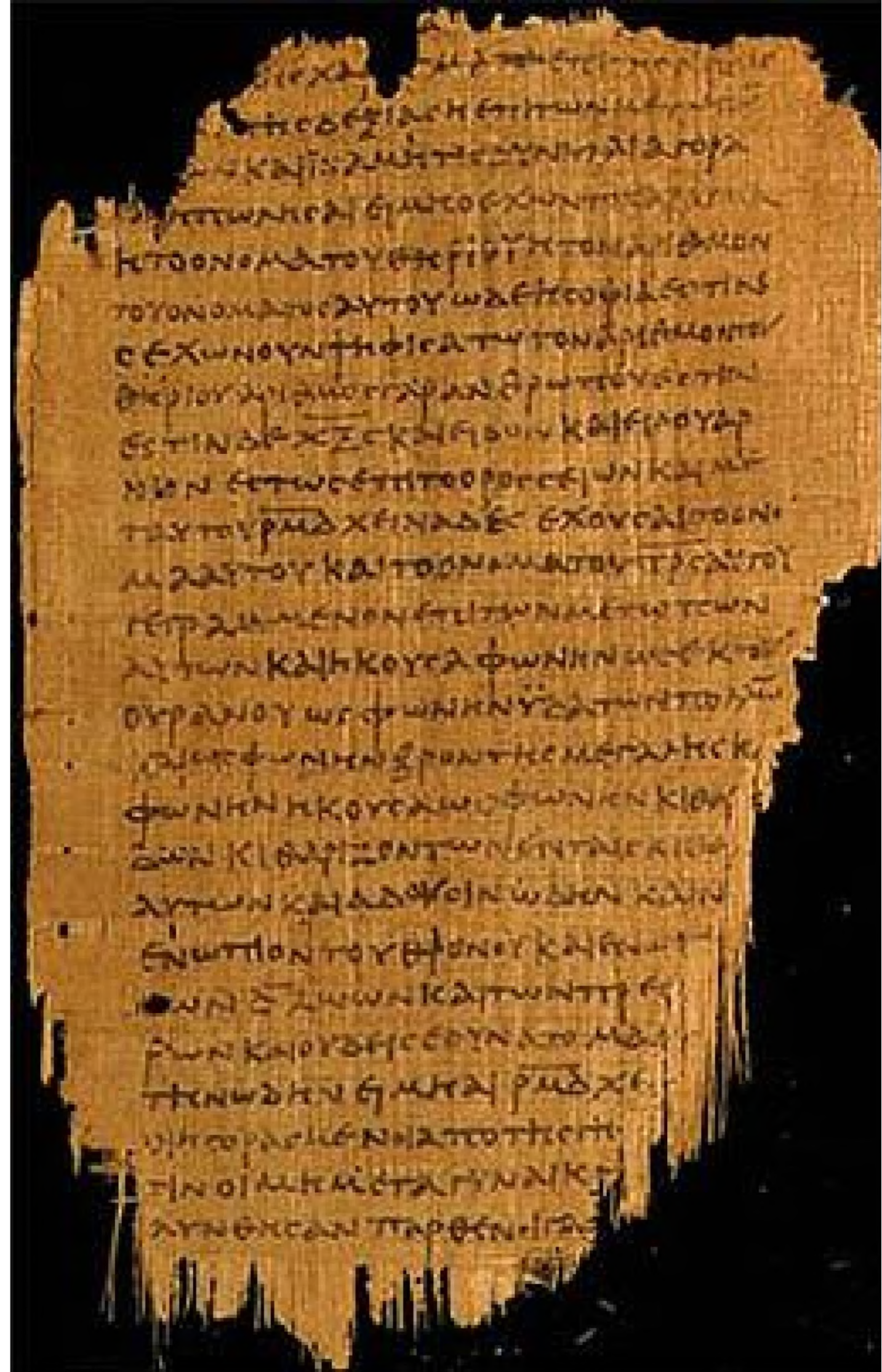
1379X-FL
275X-FL
1379X-FL
275X-FL

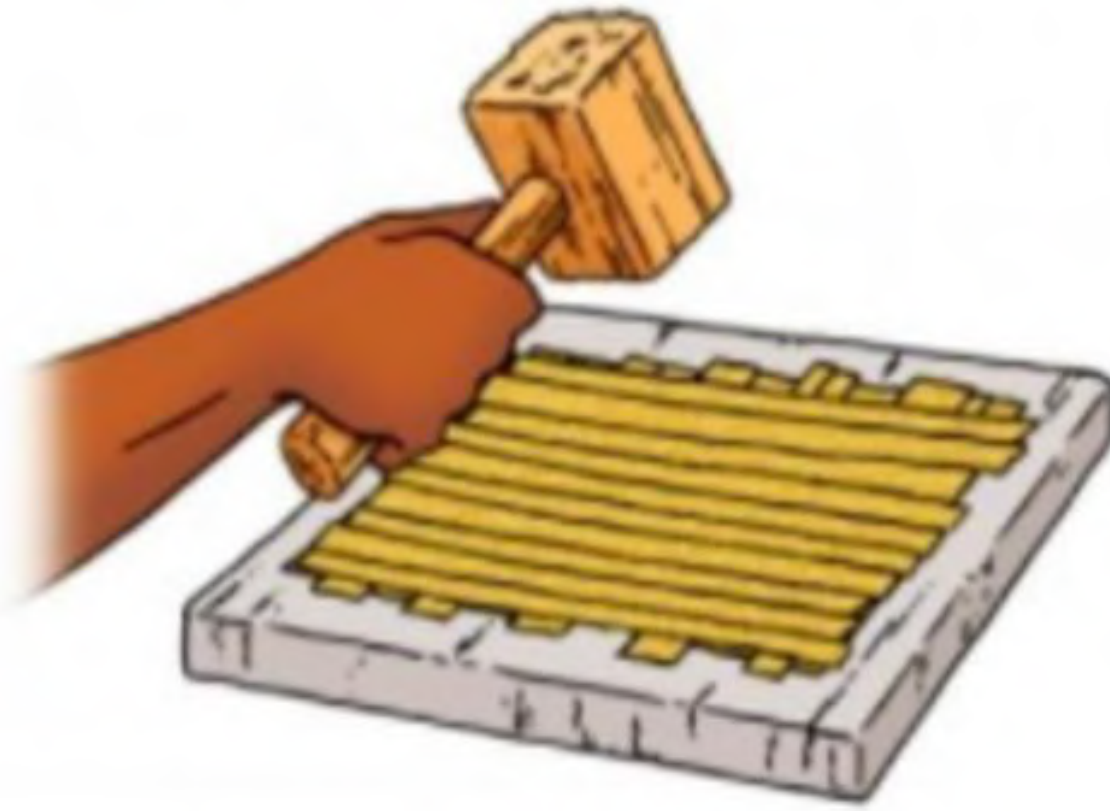
□ ἸΤΙΛῸ

(Papyrus)

2900 ዓ.ዓ

- በጥንት ዘመን የተለያዩ ጽሑፎች የሰፈሩበት፤ ፓፒረስ ከሚባል ቁመቱ ከ1.8-3.6 ሜትር ርዝማኔ ካለው ተክል የተሰራ የጽሕፈት መሳሪያ ነው።
- የአዲስ ኪዳን ፀሐፊዎች ደብዳቤዎቻቸውን የፃፉበት፤ ወንጌላቱን ያደራጁበት ፣ ራዕይን የመዘገቡበት ነው።
 - በመፅሐፍ ቅዱስ በ2ኛ የዮሐንስ መልእክት 1:12 ላይ ወረቀት ተብሎ የተተረጎመው በግሪኩ “**χάρτης**” ቻርቲስ ፓፒረስን ያመለክታል።
- አክሶሪንክስ (Oxyrhynchus) በምትባል ጥንታዊ ከተማ ውስጥ በብዛት ተገኝቷል።

Ready

□ ጥቅል

(Scroll)

2500 ዓ.ዓ

- የአይሁዳዊያን ቅዱሳን መጽሐፍትን በጥቅል ይጽፉ ነበር።
- በአንዱ ፊት ተፅፎ በጀርባው በኩል ባዶ ይሆናል።
- ጥቅሉን ለመቆጣጠር አስቸጋሪ ስለሚሆን፤ በተለይ ፅሁፉ ረዥም ከሆነ ፀሐፍት ሁለት እና ከዛ በላይ ቅፅ ይፅፋሉ።
 - ለምሳሌ፡ ሉቃስ ወንጌል እና የሐዋርያት ስራ
- የጥቅል ጽሁፍ ከጊዜ ብዛት መሀል ክፍሉ የሚጎዳ ሲሆን ኮዴክስ ግን መጀመሪያውና መጨረሻው ብዙ ጊዜ ይጎዳል።

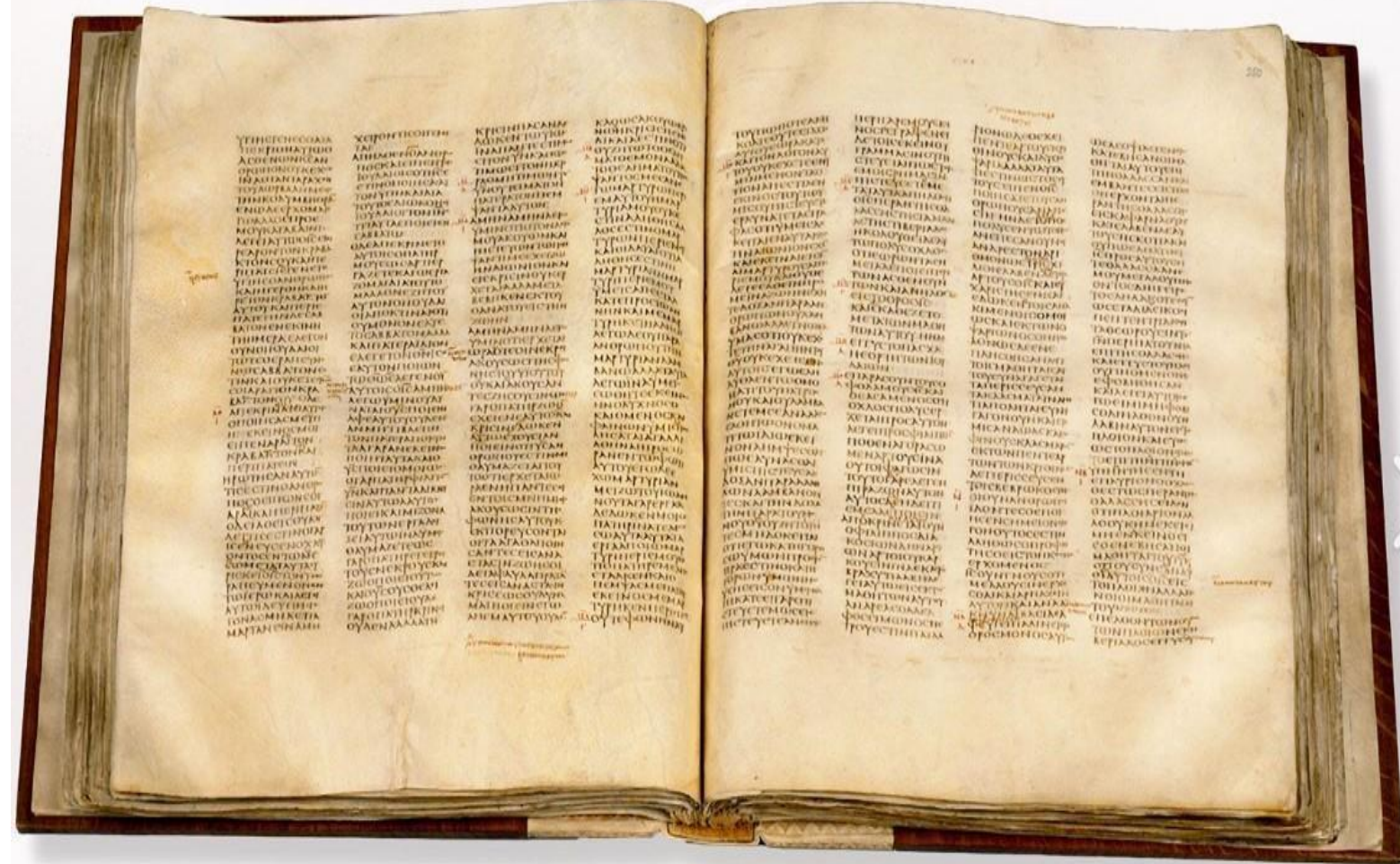

፱ ኮዴክስ

(Codex)

4ኛው መቶ ክፍለ ዘመን

- የስክሮል አለመመቸት ኮዴክስ እንዲፈጠር አድርጓል።
- ዘመናዊ መፅሐፍ ለማምረት የመጀመሪያ ሂደት ነበረ።
- በሁለቱም ግልባጭ መፃፍ ስላስቻለ የተለያዩ የመፅሀፍት ስብስብ በአንድ ቅፅ እንዲፃፉ ሆኗል።
 - ለምሳሌ፡ የጳውሎስ መልዕክቶች እና ወንጌላቱ
- እንደ ፅሁፉ ብዛት ቢለያይም በብዛት ግን በአራት ረድፍ ይፃፋል።
- በብራና ወይም በፓፒረስ ላይ ይፃፋል።

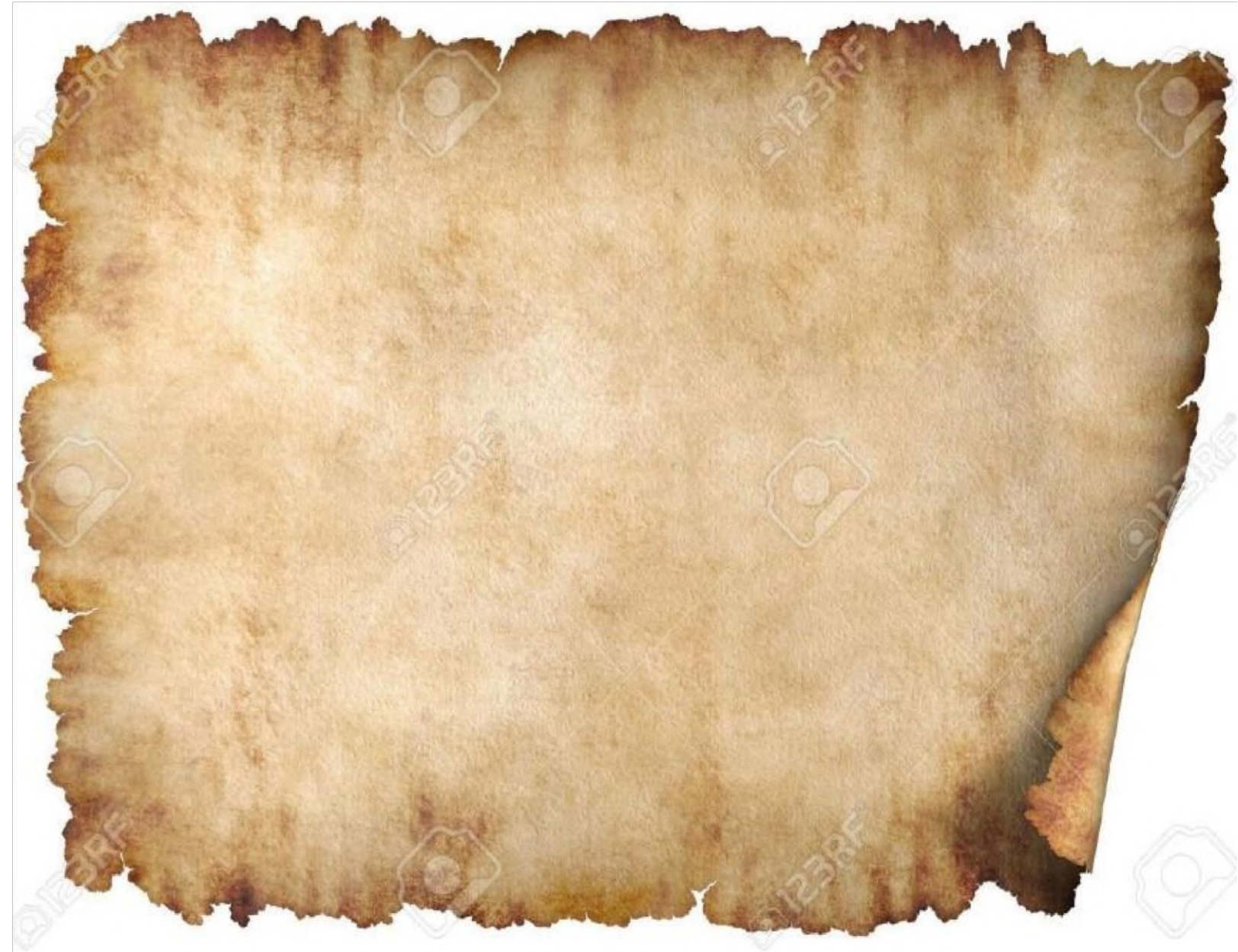

ጠቅላይ

(Parchment Paper)

በጥንታዊ መጻሕፍት

- በጥንታዊ የመጻሕፍት ሀሳብ ምሳሌ ሆኖ ተገልጿል፡፡
- የእንስሳት ቆዳን በመጠቀም በስክሮል ወይም በኮዴክስ መልክ የሚገኙ አሉ፡፡
 - ለምሳሌ፡ “Codex Sinaiticus”, “Codex Vaticanus”
አንዳንድ የሙት ባህር ስክሮሎች (Dead Sea scrolls)
- ለተለያዩ የአየር ንብረቶች ስለሚሆን፣ ከፓፒረስ በተሻለ ዘላቂ ነው፤ ለመጠረዝም ምቹ ነው፡፡

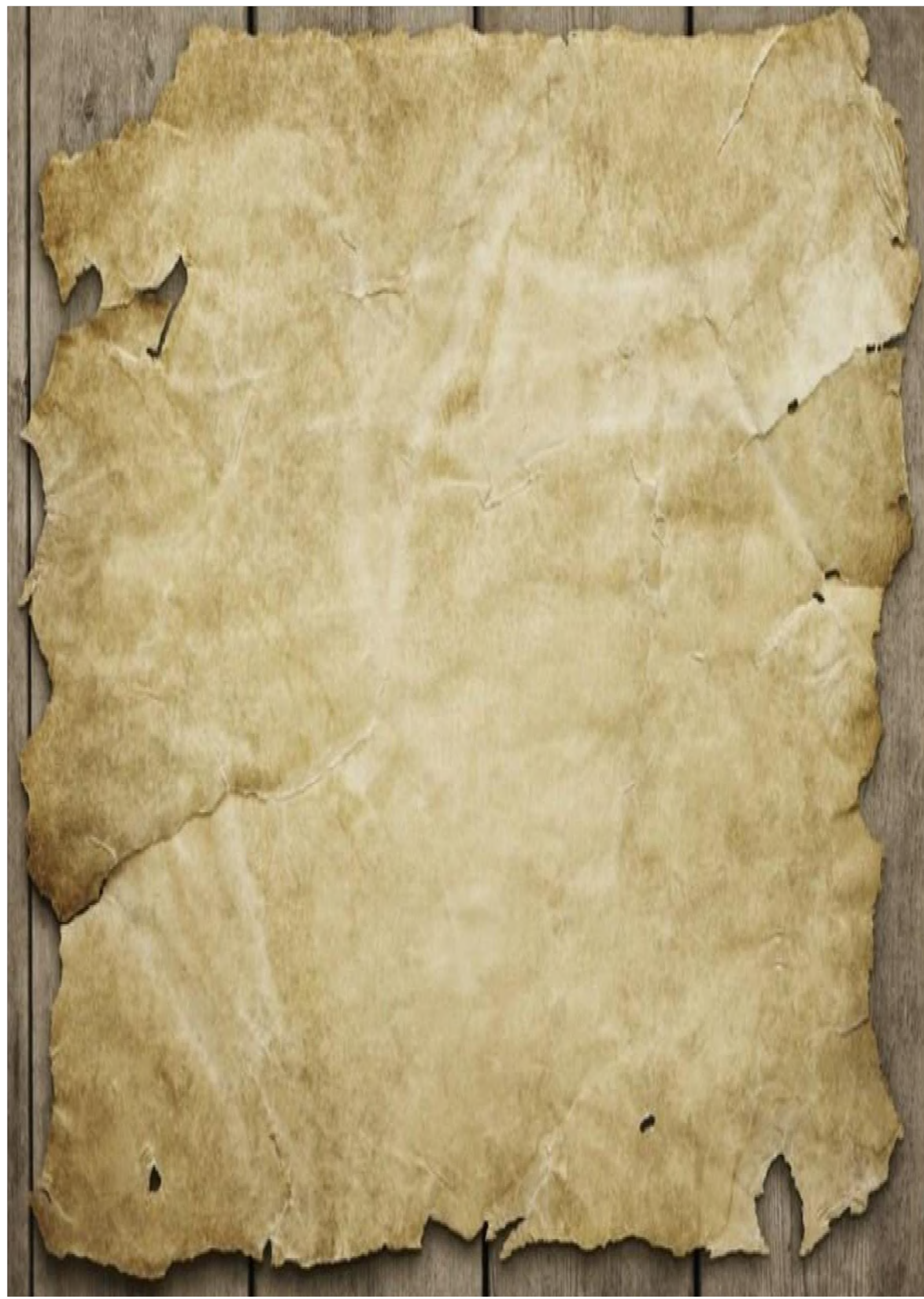

ቅብረት

(Vellum)

በፊት መቶ ክፍለ ዘመን

- ይህም ከእንስሳት ቆዳ የሚሰራ ሲሆን፣ ከፓርቸመንት ፔፐር ጋር ተመሳሳይነት አለው።
- በጥራት የተሻለ ሲሆን፣ የሚጠቀመውም የክብሮችን ቆዳ ነው።
- ከፓርቸመንት ፔፐር በተለየ ለስላሳ እና ጥቅጥቅ ያለ ገፅታ አለው።

□ የብር ክተብ

(Silver Amulets)

650-587 ዓ.ዓ

- በአሪት ዘኁልቁ እና በአሪት ዘዳግም የሚገኙ ጥቅሶች ተቀርጸውበት ይገኛል።
- የሄኖን ዋሻ በተባለ ጥንታዊ መቃብር የመጀመሪያው የብሉይ ኪዳን ጽሁፍ ተገኝቷል።
- "እግዚአብሔር ይባርክህ፥ ይጠብቅህም፤ እግዚአብሔር ፊቱን ያብራልህ፥ ይራራልህም፤ እግዚአብሔር ፊቱን ወደ አንተ ያንሣ፥ ሰላምንም ይስጥህ።" ዘኁልቁ 6፡24-26

37:

 נוסח הכתובת בשלמותה:

1	1	- // יהו - -
2	2	-----
3	3	-----
4	4	[א] הב הבר
5	5	- חסד - לאה -
6	6	- שְׁמֹרִי -
7	7	--- בָּנֹ -
8	8	- חֲהַצְלַמֶּשׁ
9	9	בה..המכל.
10	10	ומהרע -
11	11	לְיִבּוֹגָאֵל -
12	12	הכי יהוה.
13	13	שִׁמְרֹמוֹ -
14	14	כֹּור יבר
15	15	כֹּ יהוה [ו]
16	16	[י]שמרך [י]
17	17	אֲר יהוה
18	18	[פ]נָ[יו אלי]
19	19	[כ ויחנכ]

הכתובת
 בלוחית מס' I

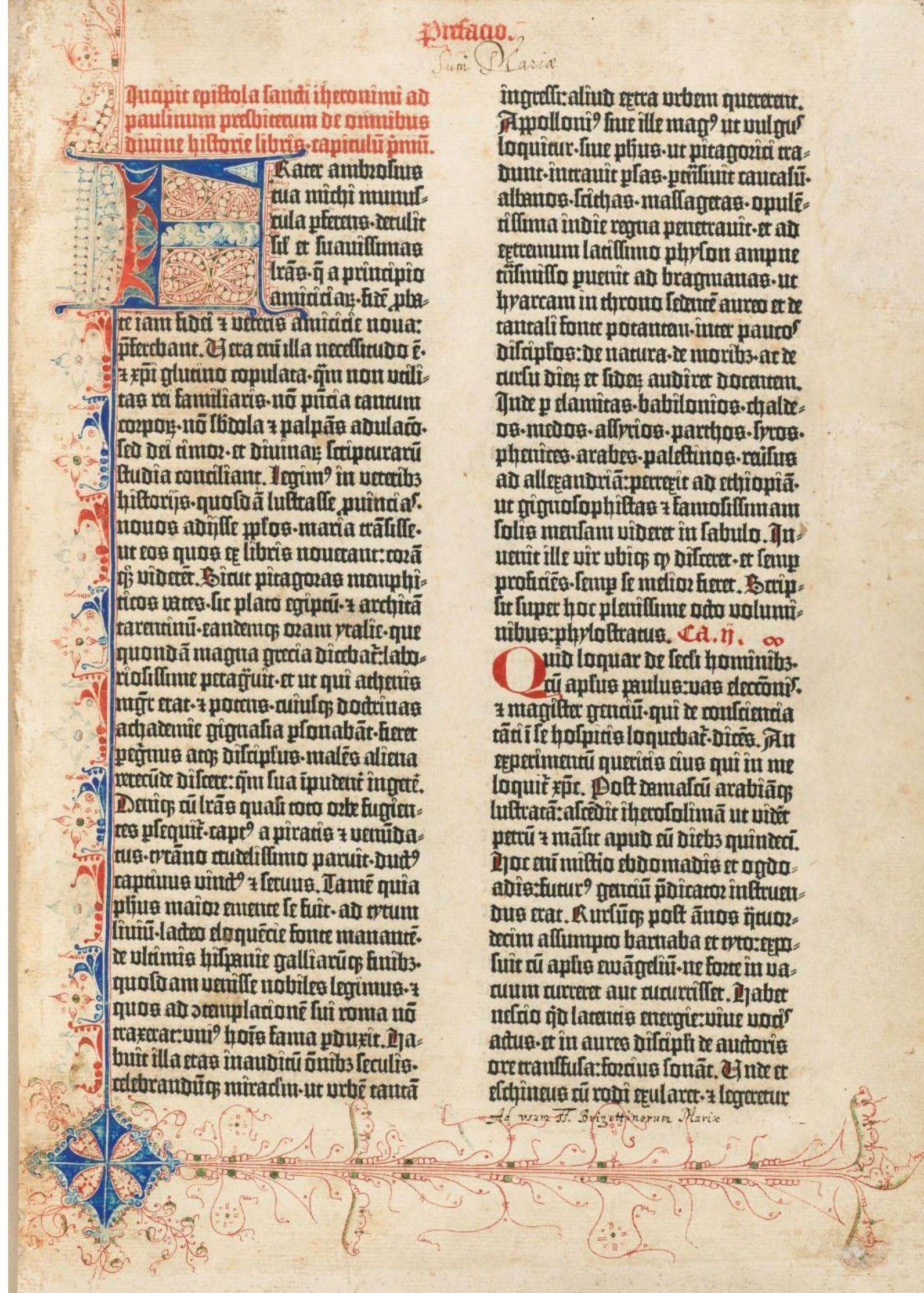

ወረቀት

(Paper)

1450-2024

- ለመጀመሪያ ጊዜ በቻይና ተፈጠረ።
- በ 1450 የሃንስ ጉተንበርግ የመጀመሪያውን የወረቀት ማተሚያ ማሽን ነድፎ ሠራ።
- ከዚህም የተነሳ መፅሐፍ ቅዱስ ለብዙ ሰዎች ተደራሽ ሆነ። እንዲሁም ወጥነት ባለው መልኩ ከቃላት ግድፈት የፀዳ እንዲሆን አድርጎታል።
- ዘመናዊው የህትመት መሳሪያ (Printer) በ 1953 ተሰራ
- ከዛም በኋላ በመሻሻል አሁን ላይ በደቂቃ ከ100 በላይ ገፅ ማተም በመቻሉ መፅሐፍ ቅዱስ ለብዙሃን ተደራሽ አድርጓል።

ጠዲጅታል

(Digital)

1980ዎቹ- 2024

- በ1980ዎቹ የመጀመሪያው ጠዲጅታል መፅሐፍ ቅዱስ ለአገልግልት ቀረበ።
- ይሄም ቴክኖሎጂ እየተሻሻለ አሁን ላይ መጽሐፍ ቅዱስን በተለያዩ ዓይነት ስሪቶች (versions) እንዲሁም ቋንቋዎች ለአገልግሎት ቀርቧል።
- በተጨማሪም መፅሐፍ ቅዱስን በድም፥ ማዳመጥ የሚረዱ እና የተለያዩ የቃል ጥናት ጥቅሶችን በየለቱ የሚልኩ መተግበሪያዎች አገልግሎት ላይ እየዋሉ ይገኛሉ።

